

**ІНСТИТУТ ФІЗИКИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

Затверджую:

Директор Інституту фізики НАН України
чл. кор. НАН України

М.В. Бондар М.В. Бондар

«03» вересня 2021 року

ПОЛОЖЕННЯ
про визнання результатів навчання, набутих у
неформальній/інформальній освіті в Інституті фізики НАН України

Київ - 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті» (далі – Положення) Інституту фізики НАН України (далі – Інститут) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (стаття 62, пункт 15) та визначає процедуру визнання шляхом валідації результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті здобувачами третього рівня вищої освіти (далі – здобувач) які навчаються в Інституті.

1.2. Результати навчання та компетентності, необхідні для присвоєння освітньої або професійної кваліфікації, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

1.3. Основні терміни та визначення:

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Види неформальної освіти: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або опанування окремих навчальних дисциплін / освітніх компонентів.

Валідація – формалізований процес визначення рівня оволодіння здобувачами запланованими результатами навчання. Засоби валідації результатів неформальної/інформальної освіти – екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до рівня кваліфікації та технологічних вимог.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ/ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

2.1. За наявності міжнародного сертифікату з іноземної мови (англійська, французька, німецька) на рівні B2 та вище, дисципліна «Іноземна мова» з циклу загальної підготовки навчального плану здобувача ступеня бакалавра може бути зарахована з максимальною оцінкою.

2.2. В разі наявності в силабусі – робочій програмі навчальної дисципліни /освітнього компонента рекомендацій науково-педагогічного працівника щодо можливості проходження визначеного онлайн курсу чи іншого елементу неформальної освіти, додаткова валідація

результатів неформального навчання не потрібна. Семестровий та поточний контроль з відповідної дисципліни оцінюється науково-педагогічним працівником відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання та політики навчальної дисципліни.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті

2.3. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті дозволяється для освітніх компонентів, які входять до навчального плану за яким навчається здобувач (далі – НП), з другого семестру. Визнання результатів навчання проводиться до початку семестру, у якому згідно з НП передбачено опанування освітнього компонента, який може бути частково чи повністю зарахований.

2.4. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні дисципліни / освітні компоненти НП, за виключенням дипломного проектування.

2.5. Зарахована може бути як навчальна дисципліна повністю, так і її складові (освітні компоненти, змістовні модулі, окремі теми).

2.6. Інститут може визнати результати навчання здобуті у неформальній/інформальній освіті в обсязі, що не перевищує 10% від загального обсягу освітньої програми здобувача, але, як правило, не більше 6 кредитів в межах навчального року.

Процедура валідації результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті

2.7. Здобувач вищої освіти звертається з заявою на ім'я директора інституту з проханням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (Додаток 1). До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання, набутих під час неформального навчання, а також результати контролю. В разі наявності у здобувача результатів навчання з освітніх компонентів, які він здобув самостійно під час інформальної освіти, він вказує це в заяві, з проханням призначити позачерговий контрольний захід.

2.8. За розпорядженням директора Інституту створюється предметна комісія, до якої входять: заступник директора з наукової роботи; науково-педагогічний працівник, відповідальний за освітній компонент, що пропонується до зарахування; науково-педагогічний працівник, як правило, науковий керівник здобувача.

2.9. Предметна комісія розглядає надані документи, проводить аналіз їх відповідності силабусу – робочій програмі навчальної дисципліни / освітнього компонента, проводить співбесіду із здобувачем (за потребою) та приймає одне з рішень (Додаток 2):

- 1) визнати результати, набуті під час неформальної освіти та зарахувати їх як оцінку семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни/освітнього компонента;
- 2) визнати результати, набуті під час неформальної освіти та зарахувати їх відповідно до рейтингової системи оцінювання як поточний контроль з відповідної складової навчальної дисципліни/освітнього компонента;
- 3) не визнавати результати, набуті під час неформальної/інформальної освіти;
- 4) призначити дату проведення позачергового контрольного заходу, відповідно до зазначеного у навчальному плані для навчальної дисципліни/освітнього

компонента, що може бути зарахований.

2.10. Якщо предметна комісія вважає за необхідне провести контрольний захід, то здобувача ознайомлюють з силабусом – робочою програмою навчальної дисципліни / освітнього компонента та переліком питань, які виносяться на контроль. Якщо навчальним планом передбачено виконання індивідуального завдання з навчальної дисципліни / освітнього компонента (реферату, розрахункової роботи, домашньої контрольної роботи), то здобувача ознайомлюють з переліком тем роботи та з критеріями оцінювання.

2.11. Предметна комісія надає здобувачу до 10 робочих днів для підготовки до контрольного заходу (з кожної навчальної дисципліни/освітнього компонента) та для виконання обраної ним теми / варіанту індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

2.12. За результатами контрольного заходу предметна комісія оцінює результати та вносить рішення про зарахування цих результатів, як оцінку семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни / освітнього компонента (Додаток 3). Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то результати навчання, набуті у неформальній/інформальній освіті не валідуються.

2.13. В разі зарахування навчальної дисципліни / освітнього компонента відділом аспірантури в навчальну картку здобувача вносяться: назва навчальної дисципліни/освітнього компонента, загальна кількість годин / кредитів, оцінка та підстава щодо зарахування (номер протоколу засідання предметної комісії). Здобувач звільняється від вивчення зарахованої навчальної дисципліни /освітнього компонента.

2.14. В разі зарахування лише окремого змістовного модуля / модулів дисципліни, здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання цієї навчальної дисципліни /освітнього компонента.

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Протокол предметної комісії, у якому міститься висновок стосовно визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної/інформальної освіти, а також заява на ім'я директора Інституту з копіями документів (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо) зберігаються в навчальній картці здобувача. Протокол у якому міститься висновок щодо не визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти зберігається у голови предметної комісії 3 роки.

Додаток 1

Директору Інституту фізики НАН України
Аспіранта _____ курсу,

_____
(ПІБ здобувача вищої освіти)

ЗАЯВА

Прошу визнати результати навчання, набуті мною у неформальній /інформальній
(зазначити потрібне) освіті як результати семестрового контролю з навчальної
дисципліни / освітнього компонента
«_____».

Для визнання результатів неформальної освіти додаються документи (особисто
завірені копії документів), що підтверджують набуття відповідних результатів.

Для визнання результатів інформальної освіти здобувач надає
обґрунтування, чому він вважає за можливе валідацію.

_____
(дата)

_____
(підпис)

З процедурою валідації результатів неформального / інформального
навчання ознайомлений _____
(підпис)

Додаток 2

**ІНСТИТУТ ФІЗИКИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

ПРОТОКОЛ № ____

від « ____ » _____ 20 ____ р.

засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної освіти,
створеної розпорядженням директора Інституту від _____ № ____

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

_____

Розглядали: Валідування результатів навчання, набутих у неформальній освіті здобувачем _____.

На розгляд предметної комісії надані наступні документи:

- заява здобувача _____ щодо визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті як результат семестрового контролю з освітнього компонента « _____ »;

- документи, що підтверджують набуття результатів навчання: _____

_____

(зазначити: назву та дату видачі документу, організацію, яка видала документ, посилання на її сайт, назву курсу, обсяг курсу, досягнуті результати навчання тощо).

Рішення предметної комісії : (Обрати потрібне)

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх **ПОВНУ ВІДПОВІДНІСТЬ** із компетентностями, що формуються навчальною дисципліною / освітнім компонентом « _____ »

2. **ВИЗНАТИ** результати, набуті під час неформального навчання як **результати семестрового контролю** з навчальної дисципліни / освітнього компонента « _____ », та **виставити оцінку** « _____ » (____ балів ЄКТС).

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх **НЕВІДПОВІДНІСТЬ** із компетентностями, що формуються навчальною дисципліною / освітнім компонентом « _____ »

2. **НЕВИЗНАТИ** результати, набуті під час неформального навчання як **результати семестрового контролю** з навчальної дисципліни / освітнього компонента « _____ »

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх **ЧАСТКОВУ ВІДПОВІДНІСТЬ** із компетентностями, що формуються освітнім компонентом «_____»
2. **ВИЗНАТИ** результати, набуті під час неформального навчання як **результати поточного контролю** з освітнього компонента «_____»,
3. Зарахувати наступні складові робочої програми освітнього компонента з балами, відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання:
тема: «_____», бали: _____, тема: «_____», бали: _____.

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, **НЕМАЄ МОЖЛИВОСТІ ВСТАНОВИТИ ЇХ СТУПІНЬ ВІДПОВІДНОСТІ** із компетентностями, що формуються навчальної дисципліни / освітнім компонентом «_____».
2. Призначити **ПРОВЕДЕННЯ** «_____» _____ 20____ року **СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ** у вигляді екзамену / заліку з навчальної дисципліни / освітнього компонента «_____»

Голова комісії: _____

Члени комісії: _____

підпис _____

Ім'я ПРІЗВИЩЕ _____

З рішенням комісії ознайомлений _____

дата _____

підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ _____

**ІНСТИТУТ ФІЗИКИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

ПРОТОКОЛ № __

від «__» _____ 20__ р.

засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної / інформальної освіти,
створеної розпорядженням директора Інституту від _____ №_

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

Розглядали: Результати контрольного заходу для визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті здобувачем _____ з метою зарахування навчальної дисципліни / освітнього компонента «_____».

Питання білету та оцінка відповіді:

1. _____

_____;

2. _____

_____

(зазначити питання білету та оцінку відповідей (відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно) кожного питання)

Рішення предметної комісії:

1. За результатами аналізу відповідей здобувача _____ на питання білету та виконання індивідуального завдання (за наявності), **ВИСТАВИТИ ОЦІНКУ** «_____» (____ балів ЄКТС).

2. **ВИЗНАТИ** результати контролю як **оцінку семестрового контролю** з навчальної дисципліни / освітнього компонента «_____».

Голова комісії: _____

Члени комісії: _____

_____

підпис

_____

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

З рішенням комісії ознайомлений _____

дата

підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ